

**ÚNICAMENT EL 7,53% DELS CATALANS RESIDENTS A L'EXTERIOR
VA ACONSEGUIR VOTAR EL PASSAT 27 DE SETEMBRE: 14.781
RESIDENTS PERMANENTS I 1.841 RESIDENTS TEMPORALS**

**UNA MOSTRA MÉS DE LA BAIXA QUALITAT DEMOCRÀTICA DE LES
LLEIS ELECTORALS A L'ESTAT ESPANYOL: CAL DEROGAR
L'ARTICLE 75 DE LA LOREG I ADOPTAR UNA LLEI ELECTORAL
PRÒPIA A CATALUNYA**

Sense cap sorpresa. Finalment van ser **únicament 14.781 els catalans residents a l'exterior** sobre un total de 196.062 inscrits al **CERA (Cens Electoral de Residents Absents)** els que van aconseguir dipositar un vot vàlid en les Eleccions al Parlament de Catalunya celebrades el passat dia 27 de setembre. Això representa un **lamentable percentatge del 7,53% sobre el total del cens**. Els electors que van aconseguir inscriure's com a **voatants temporals a l'ERTA (Españoles Residentes Temporalmente Ausentes)** van ser únicament **1.841**.

El pervers i antidemocràtic sistema del 'voto rogado' ha aconseguit, un cop més, destrossar la participació electoral dels residents a l'exterior després de la reforma de la LOREG (Llei orgànica de règim electoral general) de 2010 on es va establir aquest sistema de 'vot censitari' inspirat en les millors tradicions electorals del segle XVII o anteriors.

- **Quants electors havien sol·licitat el vot ?**

El procediment que fixa l'article 75 de la LOREG implica que els electors exteriors han de fer una sol·licitud prèvia de vot (el 'voto rogado' o vot pregat) i només un cop feta aquesta primera sol·licitud poden aspirar a rebre la documentació electoral que els permetria votar.

El sistema imposa un tràmit de petició prèvia del vot amb terminis molt curts i gairebé impossibles de complir a la majoria de països, convertint el sistema en totalment dependent de la bona voluntat dels serveis de correus espanyols i dels dels països de residència dels votants exteriors i, finalment, dependent també de la bona voluntat de consolsats i ambaixades espanyoles, tant en els tràmits previs d'enregistrament consular com en la resolució d'incidències i reclamacions de tot tipus que precisen de mitjans i facilitats logístiques totalment fora de l'abast de la majoria de representacions consulars espanyoles.

Un total de **21.718 catalans havien aconseguit superar la primera fase del 'voto rogado'** (una xifra molt superior a la de les precedents eleccions de 2012 on només 10.996 van superar aquest primer tràmit. Els països amb un nombre més gran de sol·licituds de vot van ser: França (3.482), Andorra (2.310), Alemanya (2.296), EEUU (1.878), Regne Unit (1.852),

Suïssa (1.760), Argentina (1.070), Bèlgica (616), Mèxic (560), Itàlia (557), Països Baixos (535), Brasil (474), Xile (366), Austràlia (292) i una llarga llista de 113 països més.

- **Quants van poder exercir efectivament el vot ?**

Atès que Catalunya no disposa d'una llei electoral pròpia **no compta amb una Junta Electoral Central pròpia** que tingui l'obligació d'agregar i centralitzar les dades per països de procedència del vot.

Si bé comptem amb dades del vot consular trameses pels interventors de diverses formacions polítiques hem preferir utilitzar (atès que són perfectament representatives) les dades oficials proporcionades per la Junta Electoral de la Província de Girona que és la única que ha fet aquest exercici d'agregació de vots per procedència i que dona una visió adequada del que ha passat:

País	Electors censats al CERA a Girona	Sol·licituds de vot	Vots realment computats
França	4.652	592	430
Argentina	1.266	70	47
Alemanya	1.201	184	154
Suïssa	1.102	172	137
Regne Unit	757	161	130
Xile	608	28	14
EEUU	561	123	94
Bèlgica	521	48	38
Andorra	504	122	103
Mèxic	469	40	15
Veneçuela	369	5	0
Brasil	369	38	9
Uruguai	313	28	20
Països Baixos	274	40	31
Rep. Dominicana	182	10	5
Austràlia	102	27	18

S'observa que els percentatges de sol·licitud de vot rarament superen el 20% del cens electoral i que el vot efectivament exercit mostra contrastos molt forts per continents (arribant al cas límit de Veneçuela on ningú no va poder votar) però amb percentatges sobre cens generalment inferiors al 10%.

Menys de la meitat dels electors van rebre a temps les paperetes que, encara aquests dies, estan arribant a alguns països quasi dues setmanes després de les eleccions.

Aquesta participació del 7,53% és la **més gran arreu enregistrada des de la implantació del 'voto rogado' a 2010**. És molt superior al 3,25% de participació dels gallecs de l'exterior en les eleccions gallegues o al 6,77% de participació dels bascos de l'exterior en les eleccions basques de l'octubre de 2012. També molt superior al 4,94% de participació en les eleccions generals del novembre de 2011 (amb un 4,14% de participació dels catalans de l'exterior en aquells comicis).

- **I quants haurien votat si haguessin pogut ?**

Si observeu la taula recapitulativa sobre l'evolució del vot exterior que incloem al final d'aquest informe veureu que a les Eleccions al Parlament de Catalunya de 1995 van votar 14.487 electors. Es adir un nombre similar als que han votat 20 anys després només que aleshores això representava el 28,6% del cens electoral exterior.

Cal recordar que en comicis recents amb l'antiga llei (abans de la reforma de 2010) els percentatges de participació van ser del **28,0% en les eleccions generals de 2008** i del **20,8% en les eleccions al Parlament de Catalunya de 2006**.

Lògicament no pretenem dir, en cap moment, que el 100% dels catalans de l'exterior haguessin votat el passat 27 de setembre si l'anterior normativa hagués continuat en vigor. El vot exterior dóna sempre, a tots els països on existeix, percentatges de participació inferiors als de la població resident per lògics motius de distància geogràfica, política i sentimental, però es podia perfectament suposar que **una participació per sobre del 30%** era perfectament possible en aquestes eleccions atès l'interès despertat arreu i el fet que les tecnologies de la informació, a diferència del que podia passar 20 anys enrere, permeten un seguiment molt més proper del què passa a Catalunya. A més cal no oblidar que gairebé **52.000 electors del CERA són fruit de l'emigració des de l'any 2008** i el seu grau de motivació i ànsia d'expressar la seva protesta per una emigració, en molts casos no desitjada, és molt forta.

Els **resultats del vot exterior** han donat la victòria entre els catalans de l'exterior a Junts pel Sí (7.894 vots, 53,7%) seguits de la CUP (1.526 vots, 10,3%), C's (1.429 vots, 9,7%), CSQP (1.231 vots, 8,4%), PSC (1.025 vots, 7,0%), PP (853 vots, 5,8%), UDC (425 vots, 2,9%) i altres. El que queda clar, de manera general i malgrat el baix percentatge de vot vàlid, és que **la Catalunya Exterior vota en clau més sobiranista que la Catalunya Interior**.

La previsible conseqüència d'una participació entre el 15 i el 30% dels electors exteriors hauria estat **l'alteració de la distribució d'escons a diverses circumscripcions**.

- **Hi ha hagut bona informació pels votants exteriors ?**

De totes les campanyes d'informació portades a terme per la FIEC en aquests darrers anys, d'acord amb el mandat que les entitats adherides van donar a la FIEC en la darrera Assemblea General, aquesta campanya en favor dels drets electorals dels catalans de l'exterior **ha estat la que ha tingut una major repercussió i incidència en els mitjans de comunicació catalans i internacionals** tant a la TV com en tots els mitjans escrits, electrònics i emissores de ràdio i molt especialment a Facebook (on la pàgina de la FIEC assoleix ja més de 7.600 seguidors d'arreu del món). Aquesta és la missió principal de la FIEC i així ho continuarem fent en el futur immediat.

Cal agrair també el gran esforç portat a terme pels companys de **Catalans al Mon** que des del web '**No puc votar.cat**' i des dels seus webs locals han donat gran difusió a aquesta justa causa i també als companys espanyols de **Marea Granate** que han donat un suport preciós a una causa, la del vot exterior, que és també la seva i ho serà ara amb més força les eleccions del 20 de desembre. Finalment cal esmentar el treball extraordinari realitzat per **l'Assemblea Nacional Catalana (ANC)** i les seves assemblees exteriors que s'han mobilitzat tant a Catalunya com fora per a arribar al màxim de catalans de l'exterior. Des de l'administració la Generalitat s'ha fet també una feina significativa d'assessorament a molts electors.

El **comportament de les administracions consulars espanyoles** ha estat contradictori. L'aplicació de **mesures molt restrictives per a acceptar la inscripció dels votants temporals a l'ERTA ha reduït en un 50%** el nombre de votants per aquesta via respecte de les eleccions de 2012. No és quelcom directament 'dedicat' als electors catalans atès que el mateix problema, de denegacions en massa d'inscripcions a l'ERTA, ja es va produir a les Eleccions Autonòmiques de maig de 2014 i es tornarà a repetir en les de desembre de 2015. En un Estat que té un fort percentatge d'emigració juvenil precària o de mobilitat estudiantil en el marc de programes com Erasmus o altres, resulta totalment inadaptat a la realitat voler limitar els drets electorals de tots aquests migrants temporals amb excuses absurdes.

Respecte del comportament consular amb els residents permanents, **el nombre de denúncies per mala praxis consular** (informacions errònies, serveis tancats, inscripcions no tramitades, etc.) ha estat en aquestes eleccions més alt que mai sense que això expliqui en sí mateix els baixos nivells de participació. Un problema addicional, que escapa al control de les administracions consulars, és **la gestió per part dels correus de molts països de les trameses de la documentació electoral** que al fer-se amb terminis curts i totalment inadaptats ha portat a desastres totals de participació a molts països d'Amèrica (Veneçuela, Brasil, Costa Rica, El Salvador, part dels EUA, etc.).

Malgrat tot l'esforç realitzat, els percentatges de participació estan lluny de ser satisfactoris i, en la nostra opinió, no ho seran mai. **El problema és estructural: és la LOREG i el seu article 75 amb els seus terminis curts i absurds el que no permetrà mai una participació satisfactòria.** I així ens ho va confirmar la pròpia Junta Electoral Central (JEC) en la resposta que va fer a la demanda interposada per la FIEC contra les condicions de vot el 27-S.

I ara què ?

A nivell individual:

- Cal denunciar tots els casos de privació de vot per mala praxis consular en el mail específic obert pel Govern de Catalunya: eleccions.governació@gencat.cat. La intenció del Govern és presentar una denúncia al Tribunal Suprem.
- Podeu denunciar també el vostre cas al mail de Drets.cat, col·lectiu de professionals del dret que vetllen pels drets dels catalans i que des de fa setmanes estan treballant amb els afectats pels problemes del vot exterior (ja tenen més de 250 casos recollits): info@drets.cat.
- Podeu fer una reclamació individual davant la vostra Junta Electoral Provincial demanant explicacions. Trobareu els formularis al web de Marea Granate <http://mareagranate.org/.../reclamatuvoto-elecciones-al-parl.../>

A nivell col·lectiu:

- Diversos eurodiputats catalans, amb el suport de la FIEC, presentaran una **queixa a la Defensora del Poble de la Unió Europea**.
- En el mig termini caldrà convèncer les institucions de la Unió Europea de la conveniència d'adoptar una **Directiva que harmonitzi els procediments de vot**

exterior en els Estats Membres a l'igual que en seu moment es va fer amb el vot a les eleccions municipals. La dificultat d'això és que només 20 dels 28 Estats Membres de la UE tenen reconegut el dret de vot pels residents a l'exterior i no és, ara per ara, un problema considerat com d'abast europeu.

- Adreçarem ràpidament una carta a tots els grups parlamentaris al Congrés de Diputats a Madrid i especialment als que van votar a favor d'aquesta desastrosa llei electoral (PP, PSOE, CiU, PNB i BNG) demanant-los d'adoptar el més aviat possible **una nova reforma de la llei** eliminant l'article 75 de la LOREG (el 'voto rogado') i retornant als principis de la llei d'abans de 2010, conservant algunes coses positives de la reforma de 2010 (la possibilitat de votar a ambaixades i consolats).
- Volem que, encara que no sigui una competència del Parlament de Catalunya, **els nous grups parlamentaris del nostre Parlament** es manifestin, i així els hi demanarem quan el nou Parlament estigui constituït, en favor d'una reforma de la LOREG que deixi de privar als catalans de l'exterior dels seus drets democràtics.
- També, en el cas que el nou Parlament, recuperi la discussió sobre **una llei electoral pròpia per Catalunya** insistirem en el respecte als drets i participació dels catalanes de l'exterior. Una llei electoral pròpia no podrà suprimir el 'voto rogado' però sí que pot influir en els terminis de votació exterior, en donar un paper a les delegacions exteriors del Govern en la gestió del vot i, sobre tot, en introduir paulatinament el **VOT ELECTRONIC** que és, al nostre entendre, la única solució de futur a aquest greu greuge democràtic.

No dubteu en fer-nos arribar tot tipus de suggeriments i de propostes. La participació de tots és fonamental.

Octubre 2015

Secretaria de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes (FIEC)

www.fiecweb.cat

fiec@fiecweb.cat

Facebook: <http://www.facebook.com/#!/pages/Federaci%C3%B3InternacionaldEntitats-Catalanes-FIEC/320516139060?fref=ts>

Twitter: @FIEC1

Telèfon: +34-934123294

Evolució de la participació electoral dels catalans residents a l'exterior 1995-2015

Any	Tipus d'elecció	Censats al CERA	Vots emesos CERA	% sobre censats	Sol·licituds de Vots ERTA
1995	Parlament de Catalunya	50.427	14.437	28,6 %	-
1996	Congrés de Diputats	54.814	19.042	34,7 %	-
1999	Parlament Europeu	84.481	10.554	10,5 %	-
1999	Parlament de Catalunya	87.325	15.516	17,8 %	-
2000	Congrés de Diputats	87.594	20.005	22,8 %	-
2003	Parlament de Catalunya	100.042	18.639	18,6 %	-
2004	Congrés de Diputats	102.484	25.976	25,4 %	-
2004	Parlament Europeu	102.621	17.275	6,8 %	-
2005	Referèndum Tractat UE	108.107	24.156	22,3 %	-
2006	Referèndum Estatut de Catalunya	108.362	23.911	22,1 %	-
2006	Parlament de Catalunya	108.851	22.658	20,8 %	-
2008	Congrés de Diputats	114.036	31.945	28,0 %	-
2009	Parlament Europeu	119.155	12.303	10,3 %	112
2010	Parlament de Catalunya	133.347	17.435	13,1 %	530
2011	Congrés de Diputats	143.682	5.957	4,1 %	1.249
2012	Parlament de Catalunya	156.517	10.557	6,7 %	3.248
2014	Parlament Europeu	170.683	4.513	2,6 %	268
2015	Parlament de Catalunya	196.062	14.781	7,5%	1.841

Font: elaboració FIEC sobre dades de l'Oficina del Cens Electoral